

BUDAPEST

Budapest Főváros | Főpolgármesteri Hivatal
Szociálpolitikai Főosztály

1000100108892

**Dikter Tiborné intézményvezető Fővárosi
Önkormányzat Alacsikai Úti Idősek Otthona**

1181 Budapest, Alacsikai út 22.

ügyintéző: Laki Ibolya

telefon: +36 1 327-1190

email: Lakilb@budapest.hu

ikt. szám: FPH144 / 757 - 5 / 2020

hiv. szám:

tárgy: jelentés megküldése éves fenntartói
szakmai ellenőrzésről**Tisztelt Intézményvezető Asszony!**

Mellékelten megküldöm a vezetése alatt álló intézményben 2020. második félévében bekért dokumentumok alapján végzett szakmai ellenőrzésről készült összefoglaló jelentést.

A bekért dokumentumok elemzése, valamint a működést ellenőrző Budapest Főváros Kormányhivatala Szociális és Gyámügyi Osztálya 2020. évi átfogó hatósági ellenőrzésének megállapításai alapján megállapítható, hogy az intézmény a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik. A járványügyi helyzetben tett intézkedéseik megfelelnek a Nemzeti Népegészségügyi Központ által kiadott Útmutatókban előírtaknak. A veszélyhelyzetből adódó többletfeladatok ellenére alapfeladataik ellátása, az ellátottak ápolása, gondozása folyamatosan biztosított.

Budapest, 2020. december „11 „

Tisztelettel:

Kovács Tünde
Főosztályvezető

melléklet:

1. éves szakmai fenntartói ellenőrzésről készült jelentés

1000100108810

ikt. szám: FPH144 /757 - 4 /2020

J E L E N T É S
a Fővárosi Önkormányzat Alacskai Úti Idősek Otthona
1182 Budapest, Alacskai út 22.
2020.évi fenntartói szakmai ellenőrzéséről

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (továbbiakban: Szt.) 92/B. § (1) bekezdés d) pontja, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet (továbbiakban: Szakmai rendelet) 13. §-a előírásainak értelmében az állami fenntartó évente legalább egyszer ellenőrzi és ennek megfelelően átfogóan értékeli az intézmény működését.

A Nemzeti Népegészségügyi Központ 2020. szeptember 7. napján kelt, 42935-2/2020/EÜIG számú határozatával látogatási tilalmat rendelt el a Magyarországon működő összes, szakosított ellátást nyújtó szociális intézmény vonatkozásában. A látogatási tilalom vonatkozik az intézmények működésének hatósági és szakértői ellenőrzésére (a járványügyi vagy azzal összefüggő ellenőrzések kivételével).

Fenti határozat alapján a fennálló járványveszély miatt a fenntartói ellenőrzésre az intézménytől bekért dokumentumok – amelyeket az intézmény elektronikus levelező rendszeren keresztül rendelkezésre bocsátott - áttanulmányozásával került sor.

Az intézmény székhelye: 1182 Budapest, Alacskai út 22.

Az intézmény telephelyei: 1201 Budapest, Virág Benedek u. 36.

1192 Budapest, Mészáros Lőrinc u. 26.

Az intézmény három helyszínen, összesen 318 fő engedélyezett férőhelyen, ebből az Alacskai út 22. szám alatti székhelyen 130 fő, a Virág Benedek u. 36. szám alatti telephelyen 138 fő, melyből 5 férőhely emeltszintű, a Mészáros Lőrinc u. 26. szám alatti telephelyen 50 fő részére nyújt tartós bentlakásos elhelyezést idősek részére, idősek otthona szolgáltatás keretében, átlagos körülményeket biztosító szinten. Az intézmény 3 telephelyen, 6 gondozási egységben, nemenként elkülönítetten biztosítja az ellátottak részére a szolgáltatások nyújtását.

Az intézmény határozatlan idejű működési engedéllyel, 2020. november 20. napjától hatályos jóváhagyott szakmai programmal, házirenddel, és 2020. március 23-tól hatályos SZMSZ-szel rendelkezik.

Az intézmény a Mészáros Lőrinc utcai telephely kivételével szakápolási engedéllyel is rendelkezik.

Az ellenőrzés tárgyát képezte a Szakmai rendelet 13.§-a alapján:

1. Intézményi történő felvétel gyakorlata, a megkötött megállapodások tartalmi vizsgálata
2. Az intézmény feladatainak ellátására vonatkozó szakmai program megvalósulása.

3. Az intézmény működésének általános feltételei, a tárgyi, a személyi, a működési, illetve a szakmai feltételek megléte.

4. A gondozási tervek hatékonysága, eredményessége, összhangban az intézményben folyó ápolási-gondozási munkával.

5. Az intézmény szerepe a helyi szociális ellátórendszerben, valamint az ellátotti szükségletek alakulásának ismert tendenciái.

6. A Kormányhivatal legutolsó ellenőrzése során tett megállapítások végrehajtása.

1. Intézménybe történő felvétel gyakorlata, a megkötött megállapodások tartalmi vizsgálata

Az Szt. 68. §-68/B §-ai rendelkeznek az idősök otthonába történő elhelyezés feltételeiről. Az intézménybe történő felvétel gyakorlata, dokumentálása a vonatkozó hatályos jogszabályok alapján történik. Az intézmény a felvételi eljárásra (előgondozás, gondozási szükséglet vizsgálat, igénybevételi eljárás) protokollt dolgozott ki.

Ennek megfelelően a kérelmező/vagy törvényes képviselő által benyújtott kérelem alapján történik a szociális ellátás biztosítása, a nyilvántartásba vételre, a későbbiekben, jogosultság esetén a kérelmező intézménybe történő felvételére, elhelyezésre kerül sor. Elutasítás esetén minden esetben írásban történik meg a tájékoztatás, az ok megjelölésével, a fenntartó felé benyújtható panasz tájékoztatásával. Az elhelyezés iránti eljárást a Fővárosi Önkormányzat Idősök Otthona 1173 Budapest, Pesti út 117. Felvételt Előkészítő Csoportjánál lehet megindítani, a Felvételi Csoporttól beérkezett kérelem iktatása után, a kérelmeket számítógépen vezetik, érkezési sorrend szerinti nyilvántartásban. A kérelmet minden esetben formanyomtatványon, az elhelyezést igénylő, illetve törvényes képviselője nyújtja be (az érintett személy véleményét lehetőség szerint figyelembe véve). Külön nyilvántartás készül a soron kívüli és a nem soron kívüli kérelmekről, valamint a férfi és a női várakozókról, a demens kérelmezőkről, s a területen kívüli kérelmezőkről. A nyilvántartást székhely/telephelyenként vezetik. A telephelyre vonatkozó elhelyezési kérelmek nyilvántartását, kezelését is a székhelyen látják el.

A nyilvántartásba vételről, az előgondozás, valamint a gondozási szükséglet elvégzésének pontos időpontjáról értesítik a kérelmezőt és/vagy törvényes képviselőjét.

A kérelmek beérkezését és nyilvántartásba történő felvezetését követően rövid időn belül, általában 2 héten belül, maximum 30 napon belül sor kerül az előgondozás elvégzésére. Az előgondozás során elvégzik a gondozási szükséglet vizsgálatot is és az előgondozást végző személy a helyszínen tájékozódik az ellátást kérelmező életkörülményeiről és egészségi állapotáról, valamint ellátásra való jogosultságának fennállásáról. Felkészíti az ellátást igénybe vevőt az intézményi elhelyezésre. Tájékoztatás történik az intézményről, a nyújtott szolgáltatásokról, a házirendről, a várhatóan fizetendő térítési díjról, kiszámításának módjáról, valamint átadásra kerül kérelmező részére a megállapodás tervezete is.

Az intézményben és telephelyein az elhelyezésre várakozók száma 2020. október havi adatok alapján az alábbi:

- Alacskai út 22. 355 fő
- Virág Benedek utca. 36. 284fő
- Mészáros Lőrinc u. 26. 101 fő

Az Szt. 94/B. § (2) bekezdése alapján az igények teljesítésének sorrendjéről és a soron kívüli elhelyezési igényekről – szakmai bizottság javaslata alapján – az intézmény vezetője dönt. Az intézményvezető a döntésről értesíti az ellátást igénylőt, illetve törvényes képviselőjét. Elutasítás esetén az értesítés írásban történik. Amennyiben a kérelmező, illetve törvényes képviselője az intézményvezető döntését vitatja, úgy az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül a főpolgármesterhez fordulhat jogorvoslatért, aki határozattal dönt az elhelyezés kérdésében. Az elutasított kérelmezők egyetlen esetben sem fordultak jogorvoslatért a fenntartóhoz.

Azokban az esetekben történik soron kívüli elhelyezés, amikor az előgondozást végző személy úgy tapasztalja, hogy a kérelmező körülményei miatt azonnali elhelyezés szükséges (pl. lakhatása megszűnik, alapellátás nem elegendő már számára és sürgős elhelyezése indokolt, nincs hová mennie, vagy a kórházból, átmeneti gondozóházból távoznia kell és nem tudja magát ellátni), illetve ha a várakozó írásos kérelemmel fordul az intézményvezetőhöz az azonnali elhelyezésre vonatkozóan, s indokai megalapozottak.

2020. szeptember 15.-én előresoroltak száma intézményenként:

	Alacsikai út 22.	Virág B. u. 36.	Mészáros L.u.26.
előresoroltak száma	17	10	3

2020. évben előresorolt és megszűnt előresorolások száma száma:

	Alacsikai út 22.	Virág Be. u.36.	Mészáros L. 26.
előresorolt és gondozásba vett	6	11	0
várakozási idő alatt elhunyt	2	1	0

Az intézmény, a behívott új lakót az ellátotti dokumentáció kitöltését követően elvégzett orvosi vizsgálat és dokumentáció átvétele után elhelyezi. A jogszabályokban kötelezően elrendelt adatokról nyilvántartás készült, mely felvezetésre került. Az intézmény tájékoztatót készített és ezen biztosítja és egyben tájékoztatja az ellátottat az intézményi adatvédelmi tisztviselő személyéről, képviselőjéről és elérhetőségeiről.

A COVID-19 járványveszély idején az intézménybe új ellátottat a Nemzeti Népegészségügyi Központ előírásai szerint a felvételt megelőző 5 napon belüli, legalább 48 órás időkülönbséggel, két alkalommal elvégzett, SARS-CoV-2 teszt negatív eredménye birtokában vettek fel. Az ellátott beköltözését követően 14 napig izolációs részlegen került elhelyezésre.

Az Szt. 94/C §-a értelmében az ellátás megkezdése előtt az intézmény vezetője az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével írásban megállapodást köt. A hivatkozott szakasz (3) bekezdése tartalmazza a megállapodás kötelező tartalmi elemeit, melyek a következők: az ellátás kezdetének időpontja, az intézményi ellátás időtartama (határozott vagy határozatlan időtartam megjelölésével, az igénybe vevő számára nyújtott szolgáltatások tartalmát, a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat, az egyszeri hozzájárulás megfizetésének kötelezettsége esetén a hozzájárulás összegét, továbbá az annak beszámítására, teljes vagy részleges visszafizetésére vonatkozó szabályokat, belépési hozzájárulás alkalmazása esetén a belépési hozzájárulás összegét, továbbá az azt megfizető személy megjelölését, a belépési hozzájárulás megfizetésére és visszafizetésére vonatkozó szabályokat, az ellátás megszüntetésének módjait, az igénybe vevő természetes személyazonosító adatait. Az intézmény „Megállapodás” formanyomtatványt készített, mely a jogszabály szerinti kötelező tartalmi elemeket tartalmazza. A megállapodások egyénre szólóak, az ellátott, illetve törvényes képviselője, valamint az intézmény vezetője által aláírt, pecséttel hitelesített. Az elektronikusan megküldött, tárgyévben felvett ellátott iratanyaga tartalmazza a jogszabályi előírásnak megfelelő megállapodást.

2. Az intézmény feladatainak ellátására vonatkozó szakmai program megvalósulása

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 5/A. § (1) bekezdése értelmében „A szociális szolgáltató, intézmény szakmai programjának tartalmaznia kell: a szolgáltatás célját, így különösen

a megvalósítani kívánt program konkrét bemutatását, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírását, a más intézményekkel történő együttműködés módját, az ellátandó célcsoport megnevezését, azt hogy a fenntartó 2. § 1) pontja szerinti szolgáltatási elemek közül melyeket biztosítja, az ellátás igénybevételeének módját, a szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módját.

A Szakmai Rendelet 5/A § (2) bekezdése értelmében „a szakmai programhoz mellékelni kell az Szt. 94/C § (1) bekezdése szerinti megállapodás tervezetét, a szakosított ellátást nyújtó szociális intézmény esetében a házirendet, valamint a szervezeti és működési szabályzatot.

Az intézmény rendelkezik a fenntartó által jóváhagyott 2020. november 20. napjától hatályos Szakmai Programmal, mely tartalmazza a kötelezően előírt mellékleteket. A dokumentum jól szerkesztett, tartalomjegyzékkel, oldalszámozással ellátott, teljeskörűen követi a jogszabályban megjelenő tematikát. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatásával ismertetésre kerül, hogyan épül fel a szolgáltatás, milyen szakmai tartalommal reagál a helyi szükségletekre, milyen konkrét tevékenységek, programok, eljárások, szolgáltatáselemek jelennek meg a szolgáltatásnyújtás során, mi és hogyan valósul meg a gyakorlatban, milyen személyi és tárgyi feltételek között biztosítják a III. fokozatú gondozási szükséglettel, valamint a demencia kórképpel rendelkezők ellátását.

A személyes gondoskodás biztosítása során fokozott figyelmet fordítanak arra, hogy az ellátásban részesülő személyek emberi és állampolgári jogai ne sérüljenek. Az intézmény vezetője gondoskodik az intézményen belül az emberi és állampolgári jogok érvényesüléséről, az egyén autonómiáját elfogadó, integrációját minden eszközzel segítő, humanizált környezet kialakításáról és működtetéséről.

Ha az ellátásban részesülő személy jogainak, érdekeinek érvényesítésére nem képes, az intézményvezető intézkedés megtételét kezdeményezi a fővárosi és megyei kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró, lakóhely szerint illetékes járási (fővárosi kerületi) hivatalánál (a továbbiakban: gyámhivatal), illetve a szükséges segítségnyújtás érdekében felveszi a kapcsolatot az egészségügyi vagy más szociális intézménnyel.

Az egyénre szóló bánásmód figyelembevételével a gondozási feladatok keretében olyan fizikai, mentális és életvezetési segítségnyújtást biztosítanak, melynek során az ellátottak hiányzó vagy korlátozottan meglévő testi-szellemi funkcióinak helyreállítására vagy szinten tartására kerül sor.

Ezen feladatokat az egyéni gondozási tervek megvalósításával, - az ellátottak, hozzátartozóik, törvényes képviselőik, támogatóik lehetőség szerinti maximális bevonásával - azok folyamatos értékelésével, szükség szerinti módosításával látják el.

3. Az intézmény működésének általános feltételei, a tárgyi, a személyi, a működési, illetve a szakmai feltételek megléte.

Az intézmény és telephelyei határozatlan időre szóló működési engedéllyel rendelkeznek, mely szerint a maximálisan ellátható létszám 318 férőhely (Alacskai úti székhelyintézmény: 130 fő, Mészáros Lőrinc utcai telephely 50 fő, Virág Benedek utcai telephely 138 fő). Tömegközlekedési eszközzel mindhárom intézmény könnyen megközelíthető. Az épületek építészeti megoldásai az akadálymentes közlekedést lehetővé teszik. Ennek megvalósítása érdekében az alábbi megoldások születtek: lift, rámpa, kapaszkodók, kerekesszék méretéhez megfelelő ajtószélesség, mozgáskorlátozottak részére vizesblokkok, küszöbnélküliség. Az intézmények bútorzata, berendezési, felszerelési tárgyai, az életvitelhez szükséges körülmények megfelelnek az ellátottak életkori sajátosságainak, egészségi és mozgásállapotának. Az épületekhez parkosított kert tartozik, ami további pihenésre kikapcsolódásra is lehetősége ad a lakóknak. Az Alacskai úti székhely intézményben mezítlásos ösvény került kialakításra különböző konzisztenciájú anyagok felhasználásával (apró kavicsos, nagyobb kavicsos, mulcs, homok, farönk szeletek). A kertben gyógynövénykert is kialakításra került.

A Szakmai rendelet 41. § értelmében a bentlakásos intézmény akkor alkalmas gondozási feladatok ellátására, ha a lakószobában egy ellátottra legalább hat négyzetméternyi lakóterület, tíz ellátottra legalább egy fürdőkád vagy zuhanyzó, valamint nemenkénti illemhely jut és biztosított a folyamatos fűtés- és melegvíz szolgáltatás. A bentlakásos intézményi lakószobában legfeljebb 4 személy helyezhető el. Négynél több személyt egy lakószobában csak kivételesen indokolt esetben, valamint soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igény esetén lehet elhelyezni, figyelemmel az Szt. 92/K. § (5) bekezdésében megállapított korlátra.

Az Alacskai úti székelyintézményben 46 lakószoba található az alábbiak szerint:

Speciális részleg: 30 férőhely, 3 db 2 ágyas, 6 db 4 ágyas szoba
Ápolási részleg, földszint: 44 férőhely, 12 db 2 ágyas, 5 db 4 ágyas szoba
Ápolási részleg emelet: 46 férőhely, 13 db 2 ágyas, 5 db 4 ágyas szoba
Ápolási részleg, izolációs szobák: 10 férőhely, 2 db 4 ágyas, 2 db 1 ágyas szoba.
A kétágyas szobák mérete: 13,98 m², a négyágyas szobák mérete: 30, 16 m².

Virág Benedek utcai telephelyen összesen 61 lakószoba (A+B épület) található az alábbiak szerint:

„A” épület: 13+14+15 = 42 szoba

Speciális részleg: 29 férőhely), 1 db egyágyas, 10 db 2 ágyas, 2 db négyágyas,

Ápolási részleg, I. emelet: 32 férőhely, 12 db 2 ágyas, 2 db négyágyas,

Ápolási részleg, II. emelet: 33 férőhely, 13 db kétágyas, 2 db négyágyas

Ápolási részleg izolációs szoba: 2 férőhely 1 db kétágyas szoba

„B” épület:

B2 épület :7 szoba: 1 db háromágyas, 2 db kétágyas, 4 db egyágyas

B3 épület: 6 szoba: 2 db háromágyas, 2 db kétágyas, 2 db egyágyas

B4 épület: 6 szoba: 2 db háromágyas, 2 db kétágyas, 2 db egyágyas

B5 épület: izolációs részleg: 8 férőhely, 4 db kétágyas szoba

Mészáros Lőrinc utcai telephely összes lakószobák száma 24 az alábbi megoszlás szerint:

- 2 db egyágyas szoba , méretük : 9m²
- 19 db kétágyas szoba, méretük átlagosan 15 m²
- 3 db háromágyas szoba, méretük átlagosan 20 m²
- izolációs szoba 1 db 3 ágyas zsilliprendszerben kialakítva

Az intézményben és telephelyein az intézmény jellege szerinti közösségi együttlétre, tevékenységre társalgó, könyvtár, foglalkoztató, imaterem, közösségi együttlétre szolgáló helyiségek, látogatók fogadására szolgáló helyiség, az előírásoknak megfelelő vizesblokkok rendelkezésre állnak.

A működési feltételek tekintetében megállapítható, hogy az intézmény rendelkezik a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzéssel, alapító okirattal, szervezeti és működési szabályzattal, szakmai programmal, házirenddel a foglalkoztatottak munkaköri leírásával, az intézmény működésével összefüggő szabályzatokkal (iratkezelési szabályzat, érdekképviselési fórum működésének szabályzata). Gazdasági szabályzatokkal: számviteli, pénzügyi, anyaggazdálkodási, leltár és selejtezési, vagyónvédelmi szabályzattal. Műszaki ellátási szabályzatokkal: munkavédelmi, tűzvédelmi, gépjármű használati szabályzattal.

Személyi feltételek:

Az intézmény engedélyezett alkalmazotti létszáma 195 fő, ebből 100 fő a szakdolgozói és 95 fő az intézmény üzemeltetési létszám. Jelenleg a szakképesítési arány 87,1 %-os. Szakvizsgázott 10 fő. Diplomával rendelkezik 26 fő.

Az intézmény és telephelyei rendelkeznek a bentlakásos intézményi ellátás körében okozott kár megtérítésére vonatkozó hatályos felelősségbiztosítási szerződéssel. A munkavállalók munkaköri leírásai tartalmazzák azt, hogy a foglalkoztatott személy, valamint közeli hozzátartozója (a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 8:1.§ (1) bekezdés 1. pontja) és élettársa az ellátásban részesülő személlyel tartási, életjáradéki és öröklési szerződést az ellátás időtartama – illetve annak megszűnésétől számított egy évig nem köthet. A foglalkoztatottak számára biztosított a munkaruházat, védőruházat, illetve a járvány kezdete óta szükséges védőfelszerelést is biztosítja az intézmény (védőkesztyű, maszk, sapka, védőköpeny, cipővédő, érintésmentes lázmérő, fertőtlenítőszer).

Az egészségügyi szakképesítéssel rendelkező dolgozók számára a Kamarai tagság, valamint a működési nyilvántartásba vétel az alkalmazásuk feltétele, és ez alapján szervezik részükre az egészségügyi szakdolgozók számára előírt továbbképzéseken való részvételt.

Az ápolók-gondozók arányát szükség szerint felülvizsgálják, az ellátottak szükségletei és a rendelkezésre álló humánerőforrás alapján.

A kötelezően előírt továbbképzéseken való részvételt biztosítják dolgozóik számára. Az intézmény minden továbbképzésre kötelezett dolgozóra vonatkozóan elkészítette éves Továbbképzési Tervét, mely elektronikusan hozzáférhető, a képzések ütemezetten zajlottak. A dolgozók a számukra irányadó képzésciklusban továbbképzési kötelezettségüknek eleget tettek.

Az intézmény által az ellenőrzéshez benyújtott adatok alapján a feladat ellátáshoz a szakmai létszám rendelkezésre áll. A szakmai létszám és képzettség megfelel a Szakmai rendelet előírásainak.

4. A gondozási tervek hatékonysága, eredményessége, összhangban az intézményben folyó ápolási-gondozási munkával.

A Szakmai rendelet 7. §-a értelmében a szakosított intézményi ellátásban részesülő személyre vonatkozóan gondozási tervet kell készíteni, az ellátás igénybevételét követő egy hónapon belül. A gondozási tervek elkészítéséhez az intézmény eljárási protokollt dolgozott ki.

A gondozási terv egyénre szabottan határozza meg az ellátásban részesülő állapotának megfelelő gondozási, ápolási, fejlesztési feladatokat és azok megvalósításának módszereit. Az egyénre szóló gondozási terv elkészítéséről és az abban meghatározott feladatok teljesítéséről az intézmény vezetője gondoskodik. A gondozási tervet, annak módosítását az ellátást igénybe vevő személlyel, illetve törvényes képviselőjével közösen készítik el. A gondozási tervek kidolgozását munkacsoport végzi, amelyben az ellátásban részesülő személlyel közvetlenül foglalkozó szakember, valamint az intézményvezető által kijelölt személyek vesznek részt (osztályvezető ápoló, orvos, mentálhigiénés szakember). A gondozási terv eredményességének feltétele az ellátást igénybe vevő aktív közreműködése. A terv orvosszakmai kérdéseiről az intézmény orvosa pontos és részletes tájékoztatást nyújt, az ellátást igénybe vevő, illetve törvényes képviselője részére. A gondozási tervet készítő személy évente – jelentős állapotváltozás esetén annak bekövetkeztekor – átfogóan értékeli az elért eredményeket és ennek figyelembevételével módosítja az egyéni gondozási tervet.

Az egyénre szóló gondozási dokumentáció a gondozási egységekben, nővérszobákban, zárható szekrényben került elhelyezésre. Tartalmazza az ellátott személyes adatait, az egyéni gondozási tervet, a gondozási lapot, a gondozási ellenőrző lapot, a gondozási anamnézist, a táplálkozási anamnézist, valamint az elvégzett gondozási tevékenységet naprakészen vezetve.

Sorszámozott, hitelesített Esemény Naplóval és Vizit füzetekkel rendelkeznek, amelyet az egészségügyi csoport és a mentálhigiénés csoport dolgozói is vezetnek. Az átadófüzet tartalmát, az osztályos ápolók naponta, az intézményvezető ápoló hetente ellenőrzi és azt aláírásukkal igazolják.

Az intézmény szakápolási engedéllyel rendelkezik a Budapest, Mészáros Lőrinc utcai telephelyengedélyes kivételével.

Az intézményben biztosított az ellátást igénybe vevők részére az egészségügyi ellátás. Az egészségügyi ellátás keretében gondoskodnak az egészség megőrzését szolgáló felvilágosításról, orvosi ellátásról, szükség szerinti alapápolásról, a személyi higiéné biztosításáról, a gyógyszerelésről, az étkezésben, a folyadékpótlásban, a hely- és helyzetváltoztatásban, valamint a kontinenciában való segítségnyújtásról. Az intézményi ellátás során megvalósul a szakorvosi, illetve sürgősségi ellátáshoz, kórházi kezeléséhez való hozzájutás segítése, a szükséges gyógyászati segédeszközök biztosítása. A kötelező szűrővizsgálatokat elvégzik, egészségmegőrző felvilágosítást tartanak. Az ellátottak rendelkeznek egészségügyi személyi lappal (kartonnal), amelyet a háziorvos állít ki és vezet.

Az otthon szakorvosi ellátást is biztosít az alábbi szakorvosok foglalkoztatásával: belgyógyász, pszichiáter, neurológus, bőrgyógyász, diabetológus. Az intézményi szakorvosok az alábbi rendszerességgel és időtartamban állnak a lakók rendelkezésére: belgyógyász heti 20 óra, pszichiáter: havi 20 óra, bőrgyógyász: havi 8 óra, diabetológus: havi 8 óra, neurológus: havi 4 óra.

A lakók egészségügyi dokumentációi zárható, tűzálló szekrényben külön kerülnek tárolásra a felvételi/szociális dokumentumoktól. Színkód szerint (emelet, földszint, speciális részleg) különböztetik meg az egyes lakók dokumentációit. Ugyanezen színkóddal csoportosítják a gyógyszerelő kartonokat is.

A napi gondozási és ápolási tevékenységhez tartozó feladatok kiegészültek a láz- és légúti tünetek monitorozásával a lakók körében. Érintésmentes hőmérővel naponta kétszeri lázmérést végeznek. Az intézményben alkalmazott gyakorlat biztosítja a Nemzeti Népegészségügyi Központ Eljárásrendjeinek történő megfelelést az ápolási tevékenységre vonatkozóan.

Rendszeres és eseti gyógyszerkészlettel rendelkezik az intézmény, amelyet havonta állít össze az intézmény háziorvosa/belgyógyász szakorvosa az intézmény alkalmazásában álló szakorvosok javaslatai és az intézményvezető ápoló javaslatai alapján. Az alapgyógyszerkészletbe tartozó gyógyszereket és szereket térítésmentesen biztosítják az ellátottaknak. Az ellátásban részesülő személy részére előírt gyógyszerfelhasználását a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter által meghatározott, a Szociális Ágazati Portálon közzétett nyilvántartó lapon rögzítik, amelyet az ellátás nyújtásának kezdetekor, majd a nyilvántartó lapon szereplő bekövetkező változások esetén töltenek ki, mely megfelel a Szakmai rendelet 51. § (1) bekezdésében foglaltaknak.

Az iratanyagok áttanulmányozása során megállapítást nyert, hogy az intézmény a hatályos rendelkezéseknek megfelelően, az egyéni szükségletek kielégítését figyelembe véve készíti el a gondozási dokumentációkat. Az egészségügyi csoport tagjai elvégzett feladataikat megfelelő módon az előírásoknak megfelelően dokumentálják.

5. Az intézmény szerepe a helyi szociális ellátórendszerben, valamint az ellátotti szükségletek alakulásának ismert tendenciái.

Az intézmény szolgáltatását, elsősorban a budapesti illetékességű, nyugdíjkorhatárt betöltött személyek vehetik igénybe, akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel, III. fokozatú gondozási szükséglettel (napi 4 órát meghaladó), vagy a külön jogszabályban meghatározott egyéb körülményeken alapuló gondozási szükséglettel rendelkezik, továbbá olyan 18. életévüket betöltő kérelmezők, akik betegségük miatt önmagukról gondoskodni nem tudnak. Az intézmény férőhelyének 10%-áig az a személy is ellátható, aki az ellátási területen nem rendelkezik bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel.

Az intézmény a fővárosban élő idősotthoni elhelyezésre szoruló személyek és hozzátartozóik biztonságérzetét növeli azzal, hogy az alapellátásban már nem ellátható személyek részére

lakóhelyükhöz közeli elhelyezési lehetőséggel, teljes körű ellátást tud biztosítani az azt kérelmező személyek számára, ezért szorosan együttműködik a fővárosban működő alapszolgáltatást biztosító intézményekkel, jelzéseikre reagálva egyénre szabottan biztosítva szakosított szociális ellátásukat.

Az ellátást kérelmezők, illetve az intézményben élők egészségi állapotának vizsgálatánál megállapítható, hogy rendkívül magas az átlagéletkor, folyamatosan nő a teljes ápolásra-gondozásra szoruló ellátottak száma, akik a mindennapi életvitel alaptevékenységei (táplálkozás, tisztálkodás, öltözködés, széklet és vizelet kontinencia, önálló hely/helyzetváltoztatás) közül hármát, vagy annál többet más személy igénybevétele nélkül nem képesek elvégezni. A lakók egészségi állapotát a multimorbiditás jellemzi. Az ellátottak egyszerre több krónikus betegségben szenvednek. Leggyakoribbak a mentális és viselkedési zavarok csoportjába tartozó betegségek, a demencia középsúlyos, illetve súlyos fokozata, a keringési rendszer betegségei, a mozgásszervi betegségek és az anyagcsere betegségek, ez utóbbi betegségcsoportból leginkább a II-es típusú diabetes a leggyakoribb kórforma.

Az intézményben és telephelyein ellátott személyek közül 39 főt (12,7%) kezelnek daganatos megbetegedéssel, - ez 2,7%-os növekedés a 2015.évhez viszonyítva - ebből nagy arányban a Virág Benedek utcai telephelyen élők közül 33 főt, ez az ott élők 25%-át érinti.

A rosszindulatú daganatos megbetegedésben szenvedők ellátása továbbra is kihívások elé állíthatja az intézményt, ugyanis a daganatos betegek a fokozott mentális támogatás mellett szakápolást is igényelnek, többek között a tartós fájdalomcsillapítás miatt.

Az érzékszervek károsodásával járó kórképek is nagyon gyakoriak, amelyek főleg a hallás és látás, ez által pedig a tájékozódó képességét nehezíti ellátottjaink körében.

Az intézményben ellátottak átlagéletkora 80,4 év, mely az előző évhez képest érdemben nem változott, a demens ellátást igénylőké (súlyos demens személyek) pedig 82,52 év, mely 2 évvel magasabb, mint a 2015. évben. Míg az Alacskai úton (80,0 év) és a Mészáros Lőrinc utcai telephelyen (85 év) szinte alig változott a súlyos demens személyek átlagéletkora, addig a Virág Benedek utcai telephelyen több mint 4 évvel magasabb, mint az előző évben. Összintézményi szinten is megközelíti arányuk az 51,94%, (160 fő) mely 4,00 % emelkedést mutat. Továbbra is a legmagasabb a számuk a Mészáros Lőrinc utcai intézményben, ahol az ellátottak 63,26%-a (1% emelkedés) idősebb 80 évesnél és egyáltalán nem él az otthonban 60 évesnél fiatalabb ellátott.

Fenti intézményi, hazai és nemzetközök adatok alapján is megállapítható, hogy a 65 év feletti népesség egyre növekvő részét – közel 20 %-át érinti a demencia valamely formája, a 75 év feletti népesség mintegy 24 %-át, a 85 év felettieknek pedig körülbelül 30 %-át. Magyarországon jelenleg 150-300 ezer közöttire tehető a demens betegek száma, Budapesten kb. 30 ezer idős demens idős él, ebből kb. 3 ezer él bentlakásos intézményben.

Az idősek otthonán belül külön gondozási egységben vagy csoportban kell ellátni azt a személyt, akinél a külön jogszabályban meghatározott szerv a demencia körébe tartozó középsúlyos vagy súlyos kórképet állapít meg.

A demens személyek ellátásában elsődleges cél az emberi méltóság megőrzése, számukra védett, biztonságos, stabil, szabad mozgásukat lehetővé tevő, inger dús környezet létrehozása. Mindennapjaik struktúrájának kialakításával, egyénre szabott, személyközpontú gondozással segítve a kognitív funkcióromlás lassítását, szociális készségek minél tovább történő megőrzését, a magatartástünetek /céltalan kóborlás, zavartság, agresszivitás/ kezelését és enyhítését. Demens ellátottak gondozásában minden interakció a foglalkoztatás része és a személyzet minden tagja egyben foglalkoztató.

A demencia progresszív folyamat, így a demens személyek ellátásakor az intézmény fő célkitűzése a hanyatlás lassítása, illetve az állapot szinten tartása. Ennek alapvető feltétele, hogy napjaikat segítő közreműködéssel aktívan töltsék, s hogy biztonságban érezzék magukat.

A demencia folyamatos leépülést okozó kóros agyi tünetegyüttes, amely kihat a memóriára, a gondolkodásra, a viselkedésre, az érzelmekre. A betegség előrehaladtával fokozottan kiszolgáltatottá teszi az egyént.

A demens ellátás célja, hogy a demenciával küzdő emberek szellemi leépülése során életminőségüket megőrizve, jó közérzettel, pszichés és szomatikus egyensúly megtartása mellett éljék életüket. Fontos, hogy a kognitív zavarok és tünetek mellett is érzékeljék a jó bánásmódot, képesek legyenek élvezni az adott pillanatokat, és olyan támogatást kapjanak, mely késlelteti állapotuk romlását, továbbá az önellátási képesség csökkenése mellett is kielégítettek legyenek szükségleteik, és meg tudják őrizni emberi méltóságukat.

Az önellátó képességük tekintetében minden lakó változó mértékű segítségre szorul kórképükből, a képességek elvesztéséből adódóan.

A demenciában szenvedő lakóknak nyújtott biztonság és a speciális igényeikhez igazodó szakellátás biztosítása jelentősen csökkenti a családra a hozzátartozókra nehezedő terheket, ezáltal hozzájárul a demens beteg környezetében élők fizikai és mentális egészségének és társadalmi hasznosságának a megőrzéséhez.

Az intézményben ellátott új lakók vonatkozásában is megállapítható, hogy egészségi és mentális állapotuk romlott a korábbi években felvételre került lakókhöz képest. Emelkedett a társbetegségekben szenvedő, teljes körű ellátást igénylő, illetve a társadalom perifériájára szorult, rossz szociális helyzetben lévő felvételre került, illetve felvételre várakozók száma.

6. A Kormányhivatal legutolsó ellenőrzése során tett megállapítások végrehajtása.

Budapest Főváros Kormányhivatala Szociális és Gyámügyi Osztálya 2020. évben – a járványveszély ellenére – a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. Korm. rendelet 36. § (2) bekezdés alapján kapott felhatalmazás alapján átfogó hatósági ellenőrzést végzett az intézményben és telephelyein annak amegállapítására, hogy az engedélyes a jogszabályban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik-e. Az ellenőrzésben való részvételre re társhatóságként felkérte az intézmény székhelye telephelye szerint illetékes Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Osztályát, a Pest Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztályát, valamint a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Módszertani Főosztályát, hogy a feladat- és hatáskörébe tartozó kérdésekben ellenőrzési eljárást folytasson.

A működést engedélyező hatóság 3 éves időszakra kiterjedően iratok bekérésével, illetve a dokumentációk helyszínen történő áttekintésével folytatta le vizsgálatát. Ezt követően az ellenőrzésben résztvevő társhatóságok vizsgálati jegyzőkönyvében foglaltak megállapítások felhasználásával Hivatalunknak megküldte mindhárom engedélyes vonatkozásában a helyszíni ellenőrzésről készült jegyzőkönyveket. A működést engedélyező hatóság helyszíni ellenőrzésről készült jegyzőkönyveinek tanúsága szerint a szélhelyengedélyes és telephelyengedélyesek a jogszabályban foglaltaknak és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működnek az intézményben jogszabálysértő gyakorlatot, hiányosságot nem tártak fel.

Az intézményben és telephelyein a járványveszély terjedésének megelőzésére és a kockázatok csökkentésére tett intézkedéseik minden esetben az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Nemzeti Népegészségügyi Központ útmutatásainak figyelembevételével történt.

„Eljárási rend járványügyi készültség COVID-19” dokumentum került kidolgozásra az otthonban, melyet a változó rendelkezésekhez igazítottak, így több alkalommal is módosították azt. A látogatás lebonyolításához a hozzátartozókkal való kapcsolattartásra a gondozási egység/ek vezetői lettek kijelölve. Az intézmény területén a közösségi terekben és a lakószobákon kívül az ellátottak számára az intézmény biztosította a maszkokat. A dolgozók biztosították a szükséges védőfelszereléseket

(maszk, gumikesztyű, védőruha, sapka, cipővédő, fertőtlenítő szerek, stb.) Minden ellátási egységben kialakításra kerültek izolációs részlegek, melyek az előírásnak megfelelőek. Az izolációs részlegre külön személyzet került kijelölésre, a belépés során az intézmény dolgozói követik az országos tisztifőorvos előírásait. Az izolált lakók napi levegőztetése, mobilizálása az alábbiak szerint történik: ablakok kinyitása, légtisztító használata, hepa-szűrő készülék használata, mely jelzi, ha nem megfelelő a levegő minősége. A szabadidő eltöltésének lehetséges módjai az intézmény izolációs részlegén a televízió nézés, olvasás, egyéni gyógytorna.

A járványügyi készültség indokoltá tette az intézményben és telephelyein az izolációs helyek fenntartását.

A felvételi eljárás folyamatában 2 db negatív, négy napnál nem régebbi PCR tesz eredménnyel fogadnak új ellátottat. A biztonság érdekében két hétig izolációs szobában történik elhelyezésük – az intézményi eljárási rend szerint –, melyről az ellátottakat és hozzátartozóikat tájékoztatják. Az izolációs szobában történő elhelyezés idején a személyes találkozás nem lehetséges, az újonnan felvett ellátottak és/vagy törvényes képviselőjük írásban nyilatkoznak a feltételek megismeréséről.

Az intézményben a koronavírus elleni védekezéshez szükséges 2 havi alapkészlet került meghatározásra, melynek készleten tartása valamennyi szervezeti egység vezetőjének feladata. Az intézményi mosdóknál piktogramok kerültek kihelyezésre a kézhigiénéről való tájékoztatás érdekében. Papírtörölők, kézfertőtlenítőszeres biztosítottak minden kézmosó helyen. A munkavállalók a higiéniés rend betartásáról, védőeszközök használatáról rendszeres oktatásban részesülnek.

Az intézmény az izolációs szobák fenntartása érdekében az Alacskai úti székhelyen az engedélyezett férőhelyek számát 8-10, a Virág Benedek utcai telephelyen 10 és a Mészáros Lőrinc utcai telephelyen 3 férőhellyel kívánja csökkenteni.

Összefoglalva: Az éves fenntartói ellenőrzés dokumentumokon alapuló elemzését követően megállapítható, hogy az intézmény működése, a bekért iratanyagok, a működést ellenőrző I. fokú hatóság, valamint az általa felkért hatóságok ellenőrzési jegyzőkönyvében foglalt megállapítások, észrevételek tanúsága szerint az ágazati jogszabályoknak megfelelő, törvénysértő gyakorlatot az ellenőrzések nem tártak fel. Az intézmény személyi és tárgyi feltételei megfelelnek a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak. Az izolációs szobák fenntartása érdekében azonban szükséges a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett engedélyezett férőhelyek számát az Alacskai úti székhelyen 8-10 férőhellyel, a Mészáros Lőrinc utcai telephelyen 3 férőhellyel, a Virág Benedek utcai telephelyen 10 férőhellyel csökkenteni. Az intézmény járványhelyzet alatti működése a járványügyi veszélyhelyzet kihirdetését követően és jelenleg is minden tekintetben megfelel az országos tisztifőorvos és a szakminisztérium által kiadott eljárásrendeknek. Az ellenőrzések az intézmény szabályozottságát, szakmai munkáját a járványhelyzet idején a védekezés területén kifejtett eredményeit elismerésre méltónak találták.

Budapest, 2020. december 02.

A jelentést készítette:

Laki Ibolya
Laki Ibolya
szociálpolitikai szaktanácsadó

Látta:

Kovács Barbara
Kovács Barbara Nóra
osztályvezető

